

Sygn. akt I.C 334/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Przyborowska

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2021 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R. (1)

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda M. R. (1) kwotę 21 137 USD (dwadzieścia jeden tysięcy sto trzydzieści siedem dolarów amerykańskich) w tym :

- kwotę 20 950 USD z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 maja 2020r do dnia zapłaty,

- kwotę 187 USD z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 maja 2020r do dnia zapłaty,

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda M. R. (1) kwotę 11 386 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 5417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego

SSO Cezary Olszewski

Sygn. akt I. C 334/20

UZASADNIENIE

Powód M. R. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanej A. K. kwoty 21 158 dolarów amerykańskich (dalej USD) w tym:

- kwoty 20950 USD z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 maja 2020 roku do dnia zapłaty

- kwoty 208 USD z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu do dnia zapłaty.

Nadto domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż w latach 2015 i 2016 udzielił pozwanej 8 pożyczek gotówkowych na łączną kwotę 20 950 USD . Z uwagi na ówczesne relacje stron pożyczki były udzielone bezterminowo i nieoprocentowane. Wskazał nadto, że pozwana zobowiązała się także do zwrotu kosztów przekazów pieniężnych, które zamknęły się kwotą 208 USD.

Pomimo upominania się o zwrot pożyczonych pieniędzy takie nie nastąpił co skutkowało wypowiedzeniem umowy pożyczek pismem z dnia 20 marca 2020r odebrany przez pozwaną w dniu 27 marca 2020r. w dalszym jednak ciągu pozwana nie zwróciła pożyczonych pieniędzy – co uzasadniało wystąpienie z powództwem.

W odpowiedzi na pozew pozwana zatytułowanej „sprzeciw do wniesionego pozwu w całości” pozwana domagała się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu.

Zakwestionowała fakt udzielenia pożyczki, a wręcz stwierdziła, że to powód zaciągnął u niej pożyczkę za pośrednictwem teścia A. R. na zakup udziałów w spółce w kwocie 200 000 zł w formie gotówkowej ponieważ zabrakło mu na zakup udziałów. Dowodem na to jest przelew na kwotę 106 000 zł dokonany przez A. R. w dniu 7 listopada 2014r. , zaś pozostała kwota została powodowi rozłożona na nieoprocentowane raty z uwagi na wieloletnią znajomość wskazała także na konflikt między nią, a powodem na tle prowadzonej działalności gospodarczej dodając do tego wątek osobisty sugerujący urażoną dumę powoda wynika z niepowodzeń jego zabiegów w relacjach męsko- damskich.

Do odpowiedzi na pozew dołączyła potwierdzenie transakcji na kwotę 106 000 zł – wpłaty od R. A. – celem uwiarygodnienia swoich twierdzeń.

W piśmie procesowym odnoszącym się do odpowiedzi na pozew powód zaprzeczył by kiedykolwiek pożyczał pieniądze od pozwanej, załączając dowód w postaci wydruku stanu rachunku bankowego teścia A. R. potwierdzającego przelanie na jego rzecz w okresie poprzedzającym zawarcie umowy nabycia udziałów w spółce (...) kwoty 270 000 USD. Ponadto przedłożył dokumenty z których wynikało, że pozwana i jej mąż podczas pobytu w USA ogłosili upadłość, a niespłacone zobowiązania ustalono na kwotę ponad 700 000 USD.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Powód i pozwana pozostawali w relacjach koleżeńskich w okresie poprzedzającym zakup przez powoda udziałów w Przedsiębiorstwie (...) spółka z o.o. z siedzibą w S.. W tym czasie pozwana z mężem przebywała w USA gdzie zamieszkuje powód z rodziną od wielu lat. Powód prowadzi w USA działalność gospodarczą - jest developerem. W tym też czasie powód nie posiadał wiedzy o problemach związanych z upadłością pozwanej i jej męża.

W 2014r powód za namową pozwanej nabył 786 udziałów w w/w spółce za kwotę 689 000 zł – przy czym przy nabyciu tych udziałów reprezentował go teść A. R. (dowód – umowa k. 71-74). Środki pieniężne na nabycie udziałów zostały przelane przez powoda w okresie poprzedzającym zakup udziałów na rachunek teścia A. R. – w kwocie 270 000 USD (dowód – wykaz operacji (...) –k.75).

Po nabyciu udziałów w w/w spółce funkcję dyrektora z pakietem większościowym udziałów sprawuje pozwana, przy czym od około 3 lat strony pozostają w konflikcie, bowiem podczas ustaleń z pozwaną przed nabyciem udziałów w spółce ustalono, że każdy ze wspólników będzie dysponował połową udziałów. Po uzyskaniu przez powoda informacji za pośrednictwem znajomej prawnik okazało się, że ma on 7% udziałów mniej co doprowadziło do konfliktu między stronami. Powód dotychczas nie otrzymał żadnej wpłaty z tytułu prowadzonej na terenie Polski działalności gospodarczej w formie wskazanej wyżej spółki.

W latach 2015-2016 na rachunek pozwanej, która narzekała do powoda na trudności w prowadzonej działalności i brak dochodów wpłynęło 8 wpłat na łączną kwotę 20950 USD jako pożyczki udzielonej pozwanej z opcją rozliczenia się w przyszłości, kiedy działalność przynosić będzie dochody (dowód potwierdzenia przelewów k.11- 26, wykaz k..46-46v)

Pożyczki były zgodnie z umową stron nieoprocentowane, a termin zwrotu niesprecyzowany. W tym czasie stron pozostawały w dobrych relacjach, a na potrzeby dokapitalizowania spółki powód załatwił pomoc ze strony swego kuzyna P. Ś. w kwocie 75 000 zł , które nie zostały mu zwrócone. W związku z brakiem zwrotu tej kwoty toczyło się postępowanie sądowe pod sygnaturą I C 363/20 w którym zasądzono od pozwanej na rzecz P. Ś. zwrot pożyczki. W dacie ostatniej rozprawy w związku z wniesioną przez pozwaną apelacją toczyło się jeszcze postępowanie odwoławcze przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku.

Dokonując ustaleń, iż przekazane pieniądze stanowiły pożyczkę wyłącznie na rzecz pozwanej sąd oprócz dowodami z dokumentów kierował się zeznaniami świadków M. R. (2) i P. Ś., a także zeznaniami powoda. Zeznania tych świadków ocenił jako wiarygodne bowiem pozostawały w zgodności z dowodami z dokumentów, a także zeznaniami powoda, który w sposób logiczny wyjaśnił wszelkie okoliczności dotyczące transakcji na rzecz pozwanej. Co także istotne pozwana wezwana do osobistego stawienia celem przesłuchania w charakterze strony nie stawiała się – pozbawiając się możliwości wyjaśnienia spornych kwestii czy też przedstawienia kontrargumentacji.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanej, że to ona pożyczła powodowi pieniądze na zakup udziałów w spółce. Po pierwsze przeczy temu dowód z dokumentów (k.75,76) z których wynika, że powód w okresie poprzedzającym nabycie udziałów przelał na rachunek teścia A. R., który był pełnomocnikiem przy nabywaniu udziałów kwotę 270 000 USD – co znacznie przekraczało cenę jaką trzeba było zapłacić za te udziały. Nadto z dokumentów złożonych przez powoda, a dotyczących pobytu pozwanej i jej męża w USA wynika, że ogłoszona została upadłość pozwanej i jej męża, a zadłużenie sięgało kwoty ponad 700 000 USD. W tej sytuacji za niewiarygodne uznać należało twierdzenia jakoby to pozwana była pożyczkodawcą, a kwoty przelewów miały stanowić rozliczenie tej pożyczki. Nielogicznym byłoby przyjęcie, że pozwany potrzebował pomocy finansowej powódki, w sytuacji gdy na rachunek bankowy teścia w dniach 16 września, 18 września i 10 października 2014 roku przelał 270 000 USD co stanowiło równowartość 904 500 zł podczas gdy za udziały zapłacono kwotę 689 000 zł.

Dodatkowym argumentem za niewiarygodnością twierdzeń powódki jest fakt, że w pierwszym z pism (odpowiedzi na pozew zatytułowanej „sprzeciw.....” podnosiła że to ona pożyczła pieniądze bowiem powodowi zabrakło środków na dokończenie transakcji (k.38) , zaś po złożeniu przez powoda dowodów w postaci dokumentów potwierdzających przelewy na łączną kwotę 270 000 USD w kolejnym piśmie „Stanowisko Powoda” (k 80-81) stwierdza „nigdy nie twierdziłam, że powód nie miał środków na zakup udziałów w spółce”. Już chociażby ta sprzeczność w powiązaniu z pokrętnymi wyjaśnieniami i odbieganiem od meritum sprawy wskazuje na niewiarygodność pozwanej. Dokonywane przez powoda przelewy czynione były nie na rachunek prywatny pozwanej – wskazywanej jako beneficjent – bez jakiegokolwiek powiązania z działalnością spółki. Ni było zatem zdaniem sądu by zakwalifikować je inaczej niż pożyczka – na istnienie której wskazywał powód. Powód także logicznie wyjaśnił przyczynę przelewu na konto powódki kwoty 106 000 zł dokonanej przez teścia powoda. Pozwana natomiast nie przedstawiła najmniejszego dowodu, który dałby podstawy do wyciągnięcia odmiennych wniosków, zaś samo powoływanie się na toczące się między stronami spory bez wskazania konkretnych dowodów i ich przedstawienia nie mogło być uznane za skutecznie podważenie twierdzeń powoda, tym bardziej gdy pozwana była reprezentowana przez pełnomocnika, z którym związana była umową zlecenia w zakresie świadczenia usług pomocy prawnej.

W przedstawionym stanie faktycznym zdaniem sądu zebrane dowody nie pozostawiają wątpliwości, że między stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki, a kwota pożyczki nie została dotychczas zwrócona.

Zgodnie z treścią art. 720 § 1. kc „Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.”

Jak zaś stanowi art. 723 kc Jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Wypowiedzenie umów pożyczek nastąpiło pismem z dnia 20 marca 2020r (k.27) doręczonym pozwanej w dniu 27 marca 2020r (k. 29-29v) zatem termin zwrotu upływał z dniem 8 maja 2020r. Pomimo wezwania pozwana nie zwróciła dochodzonej kwoty zatem zasadnym było także żądanie w zakresie zasądzenia odsetek od dnia 9 maja 2020r.

Powód dochodził także zasądzenia kwoty 208 USD tytułem zwrotu kosztu przelewów. Z dokumentu zawierającego wykaz przelewów wraz z ich kosztami (k. 46v) wynika natomiast , że łącznie pobrana kwota z tego tytułu wyniosła 187 USD , która to kwota znalazła odzwierciedlenie w punkcie I wyroku, a powództwo ponad tą kwotę jako niezasadne

podlegało oddaleniu (pkt. II. wyroku), przy czym w zakresie odsetek roszczenie podlegało uwzględnieniu zgodnie z żądaniem (doręczenie odpisu pozwu k.36).

Finalnie odnieść się należy do regulacji zawartej w art. 720 § 2 kc. Zgodnie z treścią tego przepisu w dacie gdy udzielane były przez powoda pożyczki „ Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.”, bowiem ostatnia z pożyczek udzielona była 15 stycznia 2016 r. , a wejście w życie zmiany kc o aktualnym brzmieniu tegoż przepisu nastąpiło z dniem 8.09.2016. Zastrzeżenie formy pisemnej (obecnie dokumentowej) jest wyłącznie dla celów dowodowych (ad probationem). Oznacza to, że umowa pożyczki może być skutecznie zawarta w dowolnej formie, także w sposób dorozumiany (per facta concludentia), zaś niedochowanie formy nie skutkuje nieważnością umowy pożyczki, a jedynie ograniczeniami dowodowymi wynikającymi z art. 74 KC. Jak stanowi zaś art. 74 § 2. kc „mimo niezachowania formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej przewidzianej dla celów dowodowych dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo **fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą dokumentu.**” Wskazane w art. 74§ 1 kc ograniczenia dowodowe nie występują, jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą dokumentu. W przepisie art. 74§ 2 mowa jest o tzw. początku dowodu, którym może być każdy dokument wskazujący bądź to bezpośrednio bądź pośrednio, że dokonano danej czynności prawnej. W szczególności uznaje się, że dowód przelewu na konto stanowi uprawdopodobnienie faktu zawarcia i dokonania wskazywanej przez strony umowy pożyczki za pomocą dokumentu (wyr. SN z 19.1.2018 r., I CSK 182/17, wyr. SA w Gdańsku z 19.7.2019 r.).

W kontekście przedstawionych regulacji prawnych dopuszczenie przez sąd dowodu z przesłuchania świadków jak i przesłuchania stron (przy czym z powodu nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanej ograniczono dowód do przesłuchania wyłącznie powoda) było dopuszczalne, mimo opozycji w tym względzie zgłaszanej przez stronę pozwaną.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z treścią art. 98 kpc oraz rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (§ 2 pkt.6)

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji.

SSO Cezary Olszewski